

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

5 decembrie 2019*

„Trimitere preliminară – Securitatea socială a lucrătorilor migranți – Regulamentul (CE) nr. 883/2004 – Pensie anticipată – Eligibilitate – Valoare a pensiei ce urmează să fie încasată care trebuie să depășească valoarea minimă legală – Luare în considerare doar a pensiei dobândite în statul membru în cauză – Neluare în considerare a pensiei dobândite în alt stat membru – Diferență de tratament în privința lucrătorilor care și-au exercitat dreptul la liberă circulație”

În cauzele conexe C-398/18 și C-428/18,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Curtea Superioară de Justiție din Galicia, Spania), prin deciziile din 25 mai și din 13 iunie 2018, primite de Curte la 15 iunie și, respectiv, la 28 iunie 2018, în procedurile

Antonio Bocero Torrico (C-398/18),

Jörg Paul Konrad Fritz Bode (C-428/18)

împotriva

Instituto Nacional de la Seguridad Social,

Tesorería General de la Seguridad Social,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna L. S. Rossi, președintă de cameră, și domnii J. Malenovský și F. Biltgen (raportor), judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: doamna L. Carrasco Marco, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 2 mai 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Bocero Torrico și pentru Bode, de J. A. André Veloso și de A. Vázquez Conde, abogados;
- pentru Instituto Nacional de la Seguridad Social și pentru Tesorería General de la Seguridad Social, de P. García Perea, de R. Dívar Conde și de L. Baró Pazos, letradas;
- pentru guvernul spaniol, de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agent;

* Limba de procedură: spaniola.

– pentru Comisia Europeană, de N. Ruiz García, de D. Martin și de B.-R. Killmann, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 iulie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolului 48 TFUE, precum și a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, rectificare în JO 2004, L 200, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82, rectificare în JO 2016, L 296, p. 25).
- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul a două litigii între domnii Antonio Bocero Torrico și, respectiv, Jörg Paul Konrad Fritz Bode, pe de o parte, și Instituto Nacional de la Seguridad Social (Institutul Național de Securitate Socială, Spania) (denumit în continuare „INSS”) și Tesorería General de la Seguridad Social (Trezoreria Generală de Securitate Socială, Spania), pe de altă parte, în legătură cu respingerea cererii lor de a primi o pensie anticipată.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentul (9) al Regulamentului nr. 883/2004 are următorul cuprins:
„Curtea de Justiție și-a exprimat, în repetate rânduri, opinia cu privire la posibilitatea asimilării prestațiilor, veniturilor și faptelor. Acest principiu trebuie adoptat în mod expres și dezvoltat, respectându-se fondul și spiritul hotărârilor judecătorești.”
- 4 La articolul 1 litera (x) din acest regulament s-a prevăzut că, prin expresia „prestație anticipată pentru limită de vârstă” se înțelege o prestație acordată înainte ca persoana în cauză să fi atins vârsta normală de pensionare și care fie continuă să fie furnizată după atingerea vârstei menționate, fie este înlocuită cu o altă pensie pentru limită de vârstă.
- 5 În temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (d) din regulamentul menționat, acesta se aplică tuturor legislațiilor referitoare la ramurile de securitate socială privind printre altele prestațiile pentru limită de vârstă.
- 6 Articolul 4 din același regulament, intitulat „Egalitatea de tratament”, prevede:
„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament beneficiază de aceleași prestații și sunt supuse acelorași obligații, în temeiul legislației unui stat membru, ca și resortisanții aceluși stat membru.”

- 7 Articolul 5 din Regulamentul nr. 883/2004, intitulat „Asimilarea prestațiilor, veniturilor, faptelor sau evenimentelor”, prevede:

„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel și în temeiul dispozițiilor speciale de aplicare prevăzute, se aplică următoarele dispoziții:

- (a) în cazul în care, în temeiul legislației statului membru competent, beneficiul prestațiilor de securitate socială sau al altor venituri produce anumite efecte juridice, dispozițiile în cauză din legislația respectivă sunt, de asemenea, aplicabile în cazul beneficiului prestațiilor echivalente dobândite în temeiul legislației unui alt stat membru sau al veniturilor dobândite într-un alt stat membru;
- (b) în cazul în care, în temeiul legislației statului membru competent, anumite fapte sau evenimente produc efecte juridice, statul membru respectiv ia în considerare faptele sau evenimentele similare desfășurate în oricare alt stat membru, ca și cum ar fi avut loc pe teritoriul său.”

- 8 Potrivit articolului 6 din acest regulament, intitulat „Cumularea perioadelor”:

„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, instituția competentă a unui stat membru a cărui legislație condiționează:

- dobândirea, menținerea, durata sau recuperarea dreptului la prestații;

[...]

de realizarea perioadelor de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă sau de rezidență, ia în considerare, atât cât este necesar, perioadele de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă sau de rezidență realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru, ca și cum ar fi fost realizate în temeiul legislației pe care o aplică.”

- 9 În capitolul 5 din titlul III din regulamentul menționat, care conține dispoziții privind pensiile pentru limită de vârstă și de urmaș, articolul 52 din acesta, intitulat „Acordarea prestațiilor”, prevede la alineatul (1):

„Instituția competentă calculează valoarea prestației care se acordă:

- (a) în temeiul legislației pe care o aplică, doar în cazul în care sunt îndeplinite condițiile pentru dreptul la prestații, exclusiv în temeiul dreptului intern (prestație independentă);
- (b) prin calcularea unei valori teoretice și ulterior a valorii reale (prestație prorata), după cum urmează:
 - (i) valoarea teoretică a prestației este egală cu prestația pe care persoana interesată ar putea să o solicite, în cazul în care toate perioadele de asigurare și de rezidență realizate în temeiul legislațiilor celorlalte state membre s-ar fi realizat în temeiul legislației pe care o aplică la data acordării prestației. În cazul în care, în conformitate cu această legislație, valoarea prestației nu depinde de durata perioadelor realizate, valoarea respectivă se consideră valoare teoretică;
 - (ii) instituția competentă stabilește apoi valoarea reală a prestației prorata, prin aplicarea la valoarea teoretică a raportului dintre durata perioadelor realizate înaintea materializării riscului, în temeiul legislației pe care o aplică, în raport cu durata totală a perioadelor realizate înaintea materializării riscului, în temeiul legislațiilor tuturor statelor membre în cauză.”

- 10 Inclus de asemenea în capitolul menționat, articolul 58 din același regulament, intitulat „Atribuirea unui supliment”, are următorul cuprins:

„(1) Beneficiarului unei prestații căruia i se aplică prezentul capitol nu i se poate acorda, în statul membru în care își are reședința și în temeiul legislației căruia i se plătește prestația, o prestație mai mică decât prestația minimă stabilită prin legislația respectivă pentru o perioadă de asigurare sau de rezidență egală cu toate perioadele luate în considerare pentru plata în conformitate cu prezentul capitol.

(2) Instituția competentă a statului membru respectiv plătește beneficiarului, pe durata cât acesta își are reședința pe teritoriul său, un supliment egal cu diferența dintre totalul prestațiilor cuvenite în temeiul prezentului capitol și valoarea prestației minime.”

Dreptul spaniol

- 11 Ley General de la Seguridad Social (Legea generală privind securitatea socială), al cărei text consolidat a fost aprobat prin Real Decreto Legislativo 8/2015 (Decretul regal legislativ 8/2015) din 30 octombrie 2015 (BOE nr. 261 din 31 octombrie 2015), în versiunea aplicabilă la data faptelor din litigiile principale (denumită în continuare „LGSS”), prevede la articolul 208 alineatul 1:

„Eligibilitatea pentru pensionare anticipată la cererea persoanei interesate impune îndeplinirea următoarelor cerințe:

- a) Împlinirea unei vârste care să nu fie inferioară cu mai mult de doi ani decât vârsta care, după caz, este aplicabilă în conformitate cu dispozițiile articolului 205 alineatul 1 litera a), fără a se aplica în acest scop coeficienții de reducere la care face referire articolul 206.
 - b) Validarea unei perioade minime de cotizare efectivă de 35 de ani, independent de orice luare în considerare a părții proporționale referitoare la prime [...]
 - c) Atunci când cerințele generale și specifice pentru acest tip de pensionare sunt îndeplinite, valoarea pensiei care urmează să fie încasată trebuie să fie mai mare decât valoarea pensiei minime care ar reveni persoanei interesate având în vedere situația sa familială la împlinirea vârstei de 65 de ani. În caz contrar, persoana interesată nu poate beneficia de această formă de pensionare anticipată.”
- 12 Articolul 14 alineatul 3 din Real Decreto 1170/2015, sobre revalorización de pensiones del sistema de seguridad social y de otras prestaciones sociales públicas para el ejercicio 2016 (Decretul regal 1170/2015 privind reevaluarea pensiilor din sistemul de securitate socială și a altor prestații sociale de stat pentru anul 2016) din 29 decembrie 2015 (BOE nr. 312 din 30 decembrie 2015) prevede:

„În cazul în care, după aplicarea dispozițiilor alineatului precedent, suma cuantumurilor pensiilor recunoscute, în temeiul unei convenții bilaterale sau multilaterale de securitate socială, atât de legislația spaniolă, cât și de legislația străină, este mai mică decât valoarea minimă a pensiei în cauză în vigoare în Spania, beneficiarului îi este garantată, atât timp cât are reședința pe teritoriul național și îndeplinește toate cerințele stabilite prin dispozițiile generale, diferența dintre suma pensiilor spaniole și străine recunoscute și valoarea minimă menționată.

Pensiilor acordate în temeiul reglementărilor [Uniunii Europene] privind securitatea socială li se aplică articolul 50 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității], în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO

1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1992/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 (JO 2006, L 392, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 288),] și articolul 58 din [Regulamentul nr. 883/2004].

[...]”

Litigiile principale și întrebarea preliminară

- 13 Domnul Bocero Torrico, care s-a născut la 15 decembrie 1953, a introdus la 16 decembrie 2016 o cerere la INSS în vederea obținerii unei pensii anticipate. La data introducerii acestei cereri, era în măsură să facă dovada unor perioade de cotizare de 9 947 de zile în Spania și de 6 690 de zile în Germania. Pensia la care are dreptul în Germania se ridică la un quantum efectiv de 507,35 euro, în timp ce pensia pe care ar putea să o pretindă în Spania cu titlu de pensionare anticipată se ridică la 530,15 euro.
- 14 Domnul Bode, care s-a născut la 4 iunie 1952, a introdus la 31 mai 2015 o cerere la INSS în vederea obținerii unei pensii anticipate. La data introducerii acestei cereri, era în măsură să facă dovada unor perioade de cotizare de 2 282 de zile în Spania și de 14 443 de zile în Germania. În acest din urmă stat membru, el beneficiază de o pensie în quantum efectiv de 1 185,22 euro. Potrivit domnului Bode, pensia pe care ar putea să o pretindă în Spania cu titlu de pensionare anticipată se ridică la 206,60 euro. Potrivit calculului INSS, quantumul acestei din urmă prestații se ridică la 99,52 euro.
- 15 Pensiile solicitate au fost refuzate pentru motivul că valoarea lor nu atinge valoarea pensiei lunare minime corespunzătoare situației familiale a reclamantilor din litigiile principale la împlinirea vârstei de 65 ani, și anume 784,90 euro în cazul domnului Bocero Torrico și 782,90 euro în cazul domnului Bode. În urma unor reclamații din partea persoanelor interesate, INSS a confirmat aceste refuzuri.
- 16 Acțiunea introdusă de domnul Bocero Torrico împotriva INSS și a Trezoreriei Generale de Securitate Socială la Juzgado de lo Social n° 2 de Ourense (Tribunalul pentru Litigii de Muncă nr. 2 din Ourense, Spania), precum și cea introdusă de domnul Bode împotriva acestor organisme în fața Juzgado de lo Social n° 2 de A Coruña (Tribunalul pentru Litigii de Muncă nr. 2 din A Coruña, Spania) au fost respinse. Aceste instanțe au apreciat că valoarea „pensiei care urmează să fie încasată”, în sensul articolului 208 alineatul 1 litera c) din LGSS, care trebuie să fie mai mare decât valoarea minimă a pensiei aplicabilă persoanei interesate la împlinirea vârstei de 65 de ani pentru ca acesta să beneficieze de o pensie anticipată, este valoarea pensiei reale care se află în sarcina Regatului Spaniei. Ele s-au întemeiat pe finalitatea legislației spaniole care vizează să evite plata unui supliment de pensie pentru diferența până la valoarea minimă prevăzută de lege în cazul pensiilor persoanelor care nu au împlinit încă vârsta legală de pensionare, menținându-le pe acestea pe piața forței de muncă.
- 17 Reclamanții din litigiile principale au formulat apel împotriva hotărârilor instanțelor menționate la Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Curtea Superioară de Justiție din Galicia, Spania). Această instanță arată că, în temeiul articolului 14 alineatul 3 din Decretul regal 1170/2015, legislația spaniolă autorizează acordarea unui supliment de pensie numai pentru diferența dintre suma prestațiilor convenite în conformitate cu reglementarea Uniunii și pensia minimă în Spania. În consecință, ar trebui să se țină seama de pensiile primite efectiv de domnii Bocero Torrico și Bode atât în Spania, cât și în Germania, astfel încât niciunul dintre aceștia nu ar putea pretinde un supliment de pensie. Prin urmare, ei nu ar reprezenta o sarcină pentru sistemul de securitate socială spaniol.
- 18 Instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă modul în care expresia „pensie care urmează să fie încasată” care figurează la articolul 208 alineatul 1 litera c) din LGSS este interpretată de INSS în scopul de a se stabili eligibilitatea unui lucrător pentru o pensie anticipată, și anume prin luarea în considerare numai a pensiei efective aflate în sarcina Regatului Spaniei, constituie o discriminare contrară dreptului Uniunii. Ea arată că un lucrător care are dreptul la o pensie aflată în sarcina a cel

puțin două state membre ar putea să nu fie eligibil pentru o astfel de pensie anticipată, în timp ce un lucrător care are dreptul la o pensie în același quantum, dar care se află exclusiv în sarcina Regatului Spaniei, ar fi eligibil pentru aceasta.

- 19 În aceste condiții, Tribunalul Superior de Justicia de Galicia (Curtea Superioară de Justiție din Galicia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară, care este formulată în termeni identici în cauzele C-398/18 și C-428/18:

„Articolul 48 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care impune drept condiție de eligibilitate pentru o pensie anticipată ca valoarea pensiei care urmează să fie încasată să fie mai mare decât pensia minimă care i-ar reveni persoanei în cauză în temeiul legislației naționale, expresia «pensie care urmează să fie încasată» fiind interpretată ca fiind pensia efectivă aflată în sarcina statului membru competent (în speță, Spania), fără a se lua în calcul și pensia efectivă care ar putea fi încasată cu titlu de altă prestație de aceeași natură din partea unui alt stat membru sau a mai multe alte state membre?”

- 20 Prin decizia președintelui Curții din 25 iulie 2018, cauzele C-398/18 și C-428/18 au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 21 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, deși întrebarea preliminară privește în mod expres articolul 48 TFUE, instanța de trimitere menționează de asemenea, în motivarea deciziilor sale de trimitere, dispoziții ale Regulamentului nr. 883/2004.

- 22 În această privință, trebuie să se constate că pensiile anticipate precum cele în discuție în litigiile principale intră în domeniul de aplicare al acestui regulament. Astfel, în temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (d) din acesta, el se aplică legislațiilor referitoare la prestațiile pentru limită de vârstă. În plus, expresia „prestație anticipată pentru limită de vârstă” este definită la articolul 1 litera (x) din regulamentul menționat.

- 23 În aceste condiții, întrebarea adresată de instanța de trimitere trebuie examinată în lumina Regulamentului nr. 883/2004 (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 ianuarie 2007, Celozzi, C-332/05, EU:C:2007:35, punctul 14, și Hotărârea din 18 decembrie 2014, Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, punctul 29).

- 24 În consecință, este necesar să se considere că, prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispozițiile Regulamentului nr. 883/2004 trebuie interpretate în sensul că se opun legislației unui stat membru care impune, drept condiție de eligibilitate a unui lucrător pentru o pensie anticipată, ca valoarea pensiei care urmează să fie încasată să fie mai mare decât valoarea minimă a pensiei pe care acest lucrător ar avea dreptul să o primească la vârsta legală de pensionare în temeiul acestei legislații, noțiunea de „pensie care urmează să fie încasată” fiind înțeleasă ca vizând pensia aflată numai în sarcina acestui stat membru, cu excluderea pensiei pe care lucrătorul menționat ar putea să o primească cu titlu de prestații echivalente, aflată în sarcina unuia sau a mai multe alte state membre.

- 25 În ceea ce privește dispoziția de drept spaniol în discuție în litigiile principale, și anume articolul 208 alineatul 1 litera c) din LGSS, faptul că această dispoziție subordonează eligibilitatea pentru o pensie anticipată condiției ca valoarea pensiei care urmează să fie încasată să fie mai mare decât valoarea minimă a pensiei pe care persoana interesată ar avea dreptul să o primească la vârsta legală de pensionare nu este pus în discuție în sine în litigiile principale.

- 26 În această privință, este necesar să se constate că nicio dispoziție din titlul I din Regulamentul nr. 883/2004, care conține dispozițiile generale ale acestuia, și nici din titlul III capitolul 5 din acest regulament, în care figurează dispozițiile speciale aplicabile printre altele pensiilor pentru limită de vârstă, nu se opune unei astfel de norme.
- 27 În special, din articolul 58 din regulamentul menționat, care prevede că beneficiarului unei prestații pentru limită de vârstă nu i se poate acorda o prestație mai mică decât prestația minimă stabilită prin legislația statului membru în care își are reședința și că instituția competentă a statului membru respectiv trebuie, dacă este cazul, să îi plătească un supliment egal cu diferența dintre totalul prestațiilor cuvenite și valoarea prestației minime, nu rezultă că un stat membru este obligat să acorde o pensie anticipată unui solicitant în cazul în care valoarea la care acesta din urmă ar avea dreptul nu atinge valoarea minimă a pensiei pe care ar primi-o la vârsta legală de pensionare.
- 28 Cu toate acestea, reclamantii din litigiile principale contestă interpretarea instituțiilor competente și a instanțelor spaniole, în scopul de a stabili eligibilitatea pentru o pensie anticipată, a noțiunii de „pensie care urmează să fie încasată” ca vizând numai pensia aflată în sarcina Regatului Spaniei, cu excluderea pensiilor aflate în sarcina altor state membre la care persoana interesată ar fi avut eventual dreptul.
- 29 În ceea ce privește, în primul rând, dispozițiile Regulamentului nr. 883/2004 aplicabile unor astfel de împrejurări, trebuie amintit că articolul 5 din acest regulament consacră principiul asimilării. Din considerentul (9) al acestuia rezultă că legiuitorul Uniunii a dorit să introducă în textul regulamentului amintit principiul jurisprudențial al asimilării prestațiilor, veniturilor și faptelor pentru ca acest principiu să fie dezvoltat cu respectarea fondului și a spiritului hotărârilor judecătorești ale Curții (Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse și Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, punctul 31).
- 30 În această privință, articolul 5 litera (a) din Regulamentul nr. 883/2004 prevede că, în cazul în care, în temeiul legislației statului membru competent, beneficiul prestațiilor de securitate socială sau al altor venituri produce anumite efecte juridice, dispozițiile în cauză din legislația respectivă sunt, de asemenea, aplicabile în cazul beneficiului prestațiilor echivalente dobândite în temeiul legislației unui alt stat membru sau al veniturilor dobândite într-un alt stat membru.
- 31 După cum a arătat avocatul general la punctul 45 din concluziile sale, este necesar să se considere că această dispoziție este aplicabilă unor situații precum cele în discuție în litigiile principale. Astfel, „beneficiul prestațiilor de securitate socială”, în sensul dispoziției menționate, trebuie să fie considerat ca fiind pensia la care au dreptul reclamantii din litigiile principale. În temeiul articolului 208 alineatul 1 litera c) din LGSS, dreptul la această pensie produce, în cazul în care cuantumul său depășește valoarea minimă a pensiei aplicabile la vârsta legală de pensionare, efectul juridic care constă în a face ca aceștia din urmă să fie eligibili pentru o pensie anticipată.
- 32 În schimb, contrar celor susținute de reclamantii din litigiile principale în observațiile lor scrise, situațiile de fapt din cauzele principale nu intră sub incidența articolului 6 din Regulamentul nr. 883/2004. Astfel, acest articol, intitulat „Cumularea perioadelor”, prevede, în scopul stabilirii dobândirii dreptului la prestații de securitate socială, luarea în considerare de către un stat membru a perioadelor de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă sau de rezidență realizate în temeiul legislației altor state membre, în condițiile în care, în speță, se pune problema dacă valoarea pensiilor la care au dreptul reclamantii menționați într-un alt stat membru trebuie luată în considerare pentru stabilirea eligibilității pentru o pensie anticipată.
- 33 La fel, articolul 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 883/2004, invocat de asemenea de reclamantii din litigiile principale, nu este aplicabil pentru a se răspunde la întrebarea instanței de trimitere. Astfel, și această dispoziție privește cumularea perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate în temeiul legislațiilor tuturor statelor membre vizate. În plus, ea nu privește dobândirea dreptului la pensie, ci calculul cuantumului prestațiilor cuvenite (a se vedea în acest sens, în ceea ce

privește dispozițiile corespunzătoare din Regulamentul nr. 1408/71, în versiunea sa modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1992/2006, Hotărârea din 3 martie 2011, Tomaszewska, C-440/09, EU:C:2011:114, punctul 22 și jurisprudența citată).

- 34 În al doilea rând, trebuie examinată conformitatea unei dispoziții de drept național precum articolul 208 alineatul 1 litera c) din LGSS, astfel cum a fost interpretată de instituțiile competente și de instanțele naționale, cu articolul 5 litera (a) din Regulamentul nr. 883/2004.
- 35 În temeiul acestei din urmă dispoziții, pentru aplicarea unei norme de drept național precum articolul 208 alineatul (1) litera (c) din LGSS, autoritățile competente ale statului membru vizat trebuie să ia în considerare nu numai beneficiul prestațiilor de securitate socială dobândite de persoana interesată în temeiul legislației acestui stat, ci și beneficiul prestațiilor echivalente dobândite în orice alt stat membru.
- 36 În ceea ce privește pensiile pentru limită de vârstă, Curtea a avut deja ocazia să interpreteze noțiunea „prestații echivalente”, care figurează la articolul 5 litera (a) menționat, ca vizând două prestații pentru limită de vârstă care sunt comparabile, având în vedere obiectivul urmărit de aceste prestații și de reglementările care le-au instituit (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse și Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, punctele 33 și 34).
- 37 Or, din dosarul de care dispune Curtea pare să reiasă că pensiile la care reclamanții din litigiile principale au dreptul în Germania sunt echivalente, în acest sens, cu pensiile pe care ei le-ar putea pretinde în Spania cu titlu de pensionare anticipată, aspect a cărui verificare este însă de competența instanței de trimitere.
- 38 Rezultă că articolul 5 litera (a) din Regulamentul nr. 883/2004 se opune unei interpretări a noțiunii de „pensie care urmează să fie încasată”, astfel cum figurează la articolul 208 alineatul 1 litera c) din LGSS, care vizează numai pensia aflată în sarcina Regatului Spaniei, cu excluderea celei la care reclamanții din litigiile principale au dreptul în Germania.
- 39 Această concluzie este confirmată de examinarea situațiilor în discuție în litigiile principale în lumina principiului egalității de tratament, a cărui expresie particulară o constituie asimilarea prestațiilor, veniturilor, faptelor și evenimentelor menționată la articolul 5 din acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 februarie 2008, Klöppel, C-507/06, EU:C:2008:110, punctul 22).
- 40 În această privință, trebuie amintit că principiul egalității de tratament, astfel cum este enunțat la articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004, interzice nu numai discriminările evidente întemeiate pe cetățenia beneficiarilor regimurilor de securitate socială, ci și orice forme disimulate de discriminare care, prin aplicarea altor criterii de diferențiere, conduc, în fapt, la același rezultat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 22 iunie 2011, Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, punctul 44 și jurisprudența citată).
- 41 Astfel, trebuie privite ca fiind indirect discriminatorii condițiile din dreptul național care, deși sunt aplicabile fără a face distincție în funcție de cetățenie, îi afectează în principal sau în marea lor majoritate pe lucrătorii migranți, precum și condițiile aplicabile fără a face distincție în funcție de cetățenie care pot fi îndeplinite mai ușor de lucrătorii naționali decât de lucrătorii migranți sau care prezintă riscul de a acționa în special în detrimentul acestora din urmă (Hotărârea din 22 iunie 2011, Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, punctul 45 și jurisprudența citată).

- 42 Or, refuzul autorităților competente ale unui stat membru de a lua în considerare, în scopul de a determina eligibilitatea pentru o pensie anticipată, prestațiile de pensie la care un lucrător care și-a exercitat dreptul la liberă circulație are dreptul în alt stat membru poate să pună acest lucrător într-o situație mai puțin favorabilă decât cea a unui lucrător care și-a desfășurat întreaga carieră în primul stat membru.
- 43 O legislație națională precum cea în discuție în litigiile principale poate fi totuși justificată, în măsura în care urmărește un obiectiv de interes general, cu condiția să fie de natură să asigure realizarea acestuia și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit (a se vedea în acest sens printre altele Hotărârea din 18 decembrie 2014, Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, punctul 38).
- 44 În această privință, INSS și guvernul spaniol au indicat în ședință că aplicarea, în vederea eligibilității pentru o pensie anticipată, a condiției privind atingerea valorii minime a pensiei la care persoana interesată ar avea dreptul la vârsta legală de pensionare urmărește reducerea recurgerii la pensionarea anticipată. În plus, prin excluderea eligibilității pentru o pensie anticipată în cazul în care quantumul acesteia pe care l-ar putea pretinde persoana interesată i-ar da dreptul la un supliment de pensie, această condiție ar permite evitarea unor sarcini suplimentare asupra sistemului de securitate socială spaniol.
- 45 Cu toate acestea, după cum a arătat avocatul general la punctul 49 din concluziile sale, presupunând chiar că astfel de considerații pot constitui obiective de interes general în sensul jurisprudenței citate la punctul 43 din prezenta hotărâre, argumentele invocate de INSS și de guvernul spaniol nu sunt de natură să justifice aplicarea discriminatorie a unei asemenea condiții în detrimentul lucrătorilor care și-au exercitat dreptul la liberă circulație.
- 46 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 5 litera (a) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune legislației unui stat membru care impune, drept condiție de eligibilitate a unui lucrător pentru o pensie anticipată, ca valoarea pensiei care urmează să fie încasată să fie mai mare decât valoarea minimă a pensiei pe care acest lucrător ar avea dreptul să o primească la vârsta legală de pensionare în temeiul acestei legislații, noțiunea de „pensie care urmează să fie încasată” fiind înțeleasă ca vizând pensia aflată numai în sarcina acestui stat membru, cu excluderea pensiei pe care lucrătorul menționat ar putea să o primească cu titlu de prestații echivalente aflată în sarcina unuia sau a mai multe alte state membre.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 47 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 5 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială trebuie interpretat în sensul că se opune legislației unui stat membru care impune, drept condiție de eligibilitate a unui lucrător pentru o pensie anticipată, ca valoarea pensiei care urmează să fie încasată să fie mai mare decât valoarea minimă a pensiei pe care acest lucrător ar avea dreptul să o primească la vârsta legală de pensionare în temeiul acestei legislații, noțiunea de „pensie care urmează să fie încasată” fiind înțeleasă ca vizând pensia aflată numai în sarcina acestui stat membru, cu excluderea pensiei pe care lucrătorul menționat ar putea să o primească cu titlu de prestații echivalente aflată în sarcina unuia sau a mai multe alte state membre.

Semnături